

RZECZPOSPOLITA POLSKA

Rzecznik Praw Dziecka

Marek Michalak

*ul. Śniadeckich 10, 00-656 Warszawa
tel.: 022 696 55 44, fax: 022 629 60 79*

ZBIA/500/26-1/2009/KC

Warszawa, dnia 19 lutego 2009 r.

Szanowny Pan
Donald Tusk
Prezes Rady Ministrów

Wielce Szanowny Panie Premierze,

Wiem, że trwają prace nad rządowym projektem *ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej nad dzieckiem.*

Przedmiotowa ustawa ma znaczenie kluczowe dla systemu opieki nad dzieckiem. Jest to propozycja o znaczeniu systemowym, reorganizująca całokształt opieki zastępczej nad dzieckiem. Ustawa ma wprowadzić wiele zmian w funkcjonowaniu rodzinnej opieki zastępczej oraz szereg rozwiązań, które mają się przyczynić do zwiększenia liczby rodzin zastępczych.

Projekt zakłada m. in. wsparcie dla rodzin będących w kryzysie, pomoc dla rodzin biologicznych, z których pochodzą dzieci przebywające w domach dziecka i rodzinach zastępczych, działania profilaktyczne dla rodzin dysfunkcyjnych, stopniowe ograniczanie liczby dzieci w domach dziecka oraz rozwój rodzinnych form opieki zastępczej.

Przeznaczenie środków na wykonanie tej ustawy jest inwestycją w przyszłość. Przebudowa systemu opieki zastępczej będzie skutkowałą rozwojem rodzicielstwa zastępczego, a to ograniczy ilość dzieci przebywających w placówkach opiekuńczo-wychowawczych. W instytucjonalnych formach opieki przebywa obecnie ok. 30 tys. dzieci.

Koszty utrzymania dziecka w placówce instytucjonalnej są znacznie wyższe, niż w rodzinnych formach opieki. Nie ulega wątpliwości, że tańsza jest również profilaktyka oraz działania naprawcze, którymi należy objąć rodziny biologiczne.

Nowelizacja ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie spowoduje niewątpliwie, konieczność udzielenia pomocy większej, niż dotychczas liczbie rodzin. Ustawa o przeciwdziałaniu

przemocy w rodzinie, jak i ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej nad dzieckiem są ze sobą ściśle związane.

Wszyscy zdajemy sobie sprawę z sytuacji ekonomicznej Państwa, ale uważam, że nie powinniśmy robić oszczędności kosztem dzieci zagrożonych wychowaniem poza rodziną, porzuconych i osieroconych, opóźniając termin reformy opieki zastępczej. Tym bardziej, że wejście ustawy w życie było planowane na dzień 1 stycznia 2010 r., a skutki finansowe dla budżetu miały być rozłożone w czasie na kilka lat.

Chciałbym zwrócić uwagę Pana Premiera, że rok 2009 został ogłoszony Rokiem Rodzinnej Opieki Zastępczej, byłoby wysoce pożądane, aby reforma systemu opieki zastępczej rozpoczęła się właśnie w tym roku.

Będąc przekonany o potrzebie przebudowy systemu wsparcia dla dzieci i rodzin oraz konieczności rozwoju rodzinnej opieki zastępczej, zwracam się do Pana Premiera na mocy art. 10a ustawy z dnia 6 stycznia 2000 r. o Rzeczniku Praw Dziecka (Dz. U. Nr 6, poz. 69 z późn. zm.) z prośbą o spowodowanie dalszych prac nad przedmiotową ustawą.

Uważam, że ograniczenie wydatków Państwa i planowanych reform, nie powinno odbywać się kosztem dzieci. Wyrażam jednocześnie nadzieję, że plan oszczędnościowy finansów Państwa, związany z kryzysem w kraju, w jak najmniejszym stopniu dotknie najmłodszych.

Jestem przekonany, że wydatki czynione na wprowadzenie rządowego projektu ustawy będą procentować w przyszłości.

z wyrazami szacunku
Marek Piński-Chałubek,

Tomasz Arabski

SDT-223-5(5)/2009/JP

Warszawa, 6 kwietnia 2009r.

Pan
Marek Michalak
Rzecznik Praw Dziecka

Szanowny Panie Rzeczniku,

w nawiązaniu do Pana pisma z dnia 19 lutego br. dotyczącego stanu prac nad reformą systemu opieki nad dzieckiem przedstawiam następujące wyjaśnienia:

Projekt „Założeń ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej nad dzieckiem” opracowany przez Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej, po szerokich konsultacji społecznych i międzyresortowych, został w dniu 25 września 2008 roku przyjęty przez Komitet Rady Ministrów, ze zdaniem odrębnym Ministra Finansów, który wskazywał na brak środków finansowych na wdrożenie proponowanych rozwiązań.

Projektowane zmiany w systemie miały wejść w życie z dniem 1 stycznia 2010 roku, za wyjątkiem niektórych przepisów zakładających etapowe dochodzenie do określonych w projekcie standardów (dotyczących między innymi wielkości placówek opiekuńczo-wychowawczych, wieku dzieci umieszczanych w opiece instytucjonalnej czy liczby asystentów rodzinnych działających w środowisku lokalnym). Niestety, z powodu trudnej sytuacji gospodarczej kraju i zmniejszenie wydatków z budżetu państwa, a także z uwagi na konieczność dobrego przygotowania instytucji do wdrożenia nowych rozwiązań, Minister Pracy i Polityki Społecznej zaproponował przesunięcie terminu wejścia w życie przygotowywanych rozwiązań na 1 stycznia 2011 roku. Propozycja ta była wyrazem gotowości resortu pracy do takiego kompromisowego rozstrzygnięcia, które uwzględniając zgłaszane przez Ministra Finansów problemy, pozwoliłoby na zachowanie systemowego charakteru proponowanej reformy.

W dniu 26 lutego 2009 roku projekt „Założeń ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej nad dzieckiem” został skierowany pod obrady Rady Ministrów. Ich zaakceptowanie umożliwi podjęcie prac nad projektem ustawy.

Pragnę podkreślić, że pomimo niezbędnych ograniczeń budżetowych rząd, na bazie obecnie obowiązujących przepisów prawnych, będzie starał się aktywnie promować rozwój rodzinnych form pieczy zastępczej i wspierać placówki opiekuńczo-wychowawcze w osiąganiu jak najwyższych standardów opieki nad dzieckiem.

Z wyrazami szacunku,
